Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Orientering

LOKALHISTORISK FORENING & ARKIV

TOREBY SOGN

Nr. 10 SEPTEMBER 6. årgang

NYT FRA FORENINGEN

Ved generalforsamlingen den 13 marts 01 blev nyvalgt til bestyrelsen Lillian Lindschouw, i stedet for Jesper, der efter mange års pionérarbejde ønskede en pause. Vi ønsker Lillian hjertelig velkommen i bestyrelsen, og siger tak til Jesper for et godt samarbejde igennem årene, Jesper fortsætter dog som frivillig medarbejder og tak for det Jesper.

Bestyrelsen har konstitueret sig med Bent Steffensen som formand, men arbejdet i arkivet vil stadigvæk foregå som èt team med arkivleder (Tove) og mange frivillige

Lørdag den 19 maj gik vores årlige udflugt til "Det Lollandske Landbrugsmuseum på Christianssæde, hvor vi fik en grundig og fyldestgørende rundvisning Derefter kørte vi mod næste mål, hvor vi undervejs indtog vores medbragte mad med diverse tilbehør. Målet var Danmarks Sukkermuseum i Nakskov. Alt i alt en dejlig dag, og vi takker for at så mange ville deltage, tak for det

Vi er nu også kommet på internettet, du kan finde os på adressen

www.nyk-f-kom.dk

herefter skal du klikke ind på *fritid* derefter *foreninger* og under *T* finder du *Toreby Sogns lokalhistoriske Forening og Arkiv*

Vores aftener som vi kaldte temaaftener forløb under afslappende former. Der blev talt meget om gamle skolebilleder m.m. Så der kom en masse arbejde til Jesper og Egon.

Hvad der sker af nye arrangementer i fremtiden kan i læse på siden "kalenderen"

Hilsen Bent

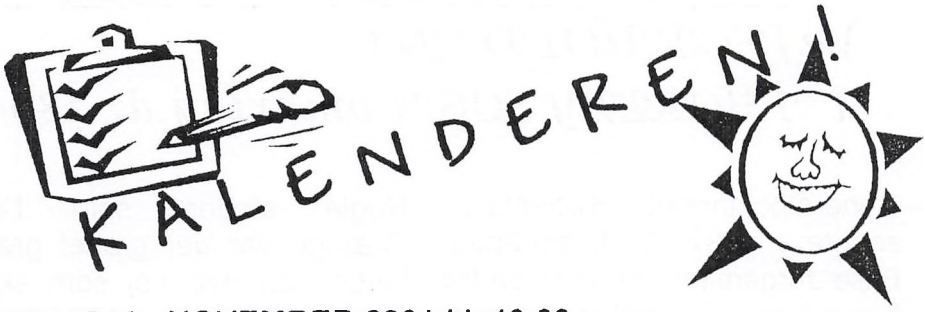

TIRSDAG 6 NOVEMBER 2001 kl. 19.00

I Områdecenteret Åmarksvej 5

Arkæolog Henrik Schilling vil åbne udstilling om og med flintøkser og offerstik i yngre stenalder, med efterfølgende foredrag om samme emne. Fundene er bl.a. fra Grænge Skov der består af 6 flintøkser, de blev gjort ubrugelige ved hjælp af ild og der efter lagt i en stjerneform i mosen.

TIRSDAG 15 JANUAR 2002 kl. 19.00

I Områdecenteret Åmarksvej 5

"Man må elske børnene
for at blive lærer."

Her kommer Kirsten Marquardsen og Otto Sørensen og fortæller om " Sjove og sørgmuntre oplevelser vedrørende lærergerningen igennem årene."

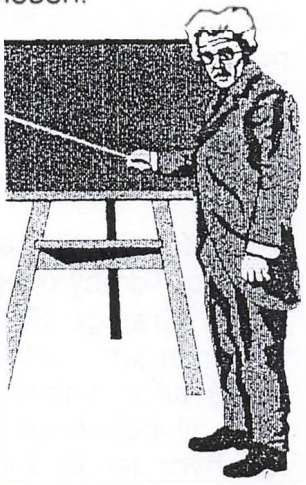

ARKIVETS ÅBNINGSTIDER

1. tirsdag hver måned: 14.00 – 17.00 og 19.00 – 21.00
3. tirsdag hver måned: 19.00 – 21.00

Arkivet er beliggende på Åmarksvej 5 i Toreby

Vi har altid kaffe på kanden og tid til en snak om løst og fast.

Uddrag fra artikel af adjunkt J.Jørgensen. Charlottenlund

VEJFORHOLDENE – i THOREBY SOGN omkring år 1800

Generalpostamtet i København sendte i 1797 en fuldmægtig. Falle Jürgensen, på en rejse fra København til Nakskov. Han skulle undersøge og opnotere vejens tilstand. Han gav følgende beskrivelse:

Vejen fra Gåbense til Nykøbing er overvejende slet. Over vandet fra Nykøbing til Sundby kan man ro på nogle minutter . Transporten fra begge sider besørges af færgemanden i Sundby

Vejen fra Sundby er nogenlunde forbi Toreby over nogle marker til Grænge (Mølleby), hvor der er et jammerligt stykke vej, derpå bliver vejen igen nogenledes til indkørslen ved Krenkerup, hvor den er meget slet. Det meget omfattende vejarbejde på Lolland Falster påbegyndtes først rigtigt i 1814, hvor man længe før havde afstukket de nye veje, mange steder lagdes vejen i en helt anden retning, dette var f.eks. tilfældet fra Sundby Færgegård over Toreby – og Grænge bymarker.

Nogle steder, som f.eks. Grænge var der gravet grøfter langs den nye vej som skulle komme. Allerede i 1807 havde postføreren på ruten Vordingborg – Nakskov beklaget sig over Grænge bys marker. Man skulle stadig køre af den gamle vej, men da den nye vej var indgrøftet, skar den flere steder den gamle bugtede vej, hvilket var forbundet med fare at slippe over disse skæringspunkter.

Gårdmændene Clausen og Buxbom i Grænge by indsendte en klage i 1820, over at i 13 år har byen nu haft 2 landeveje, og forlanger derfor erstatning for afsavnet af den udlagte jord. Dette blev dog afslået af Rentekammeret, med begrundelsen, at vel er linien af den nye vej bestemt, men da det nye vejanlæg ikke er nået til Grænge, kan godtgørelse ikke ydes.

I 1826 er der stadig vejarbejde ved Radsted af Toreby til og endelig i 1827 udføres der arbejde over Grænge til Krungerup.

Den 7.5.1833 holdt vejvæsenet syn på hovedlandevejen fra Sundby til Nakskov og når und tages nogle småting havde ingenør-kaptajn Ludvig Jacobsen fra Kbh. intet at bemærke vedr. strækningen fra Sundby til Sakskøbing, dog ender han sin rapport om strækningen således; På Toreby mark syd for vejen er en vanding, hvor nedkørslen begynder midt på vejen og bør ændres.
Den omtalte vanding kaldtes "Iglekæret", hvor folk i tørre somre søgte hen for at vande deres kreaturer. Navnet genfindes i Gmd. E. Lindquists gård "Iglekærgård" på hvis mark vandingen lå. (I dag "put and take" fiskesø)

Tove

EFTERLYSNING

Kan nogen hjælpe Michael Hansen med oplysninger om følgende slægtninge:

Kristian og Stinne Hansen – i omkring 1930

De boede ca. 100 m fra skinnerne i Grænge – de solgte grøntsager og arbejdede på Grængegårdens Teglværk.
Blandt 8 – 10 børn af dem var Ane Marie og Karl Kristensen som blev Skrædder, han var muligvis med ved opstart af fagbevægelse ?

Kan du hjælpe – så ring til
Jens Larsen 54 869119

Fra Fuglsang Skifteprotokol

1830 den 15. marts anmeldets at i aftes mellem kl. 7 og 8 var husmand Anders Hansen Skomager af Sundby druknet her i stranden, ved at gå fra Nykøbing ifølge med indsidder Ole Gustavsen, da de brast gennem isen og kun sidstnævnte kom op igen.

Den druknede Anders Hansen var straks i aftes og i dag eftersøgt, men forgæves, da han formodentlig er kommet under isen.
Han efterlader sig en enke

Tove

Sådan er livet .....

Nysgerrighed er en betingelse for, at få de oplysninger man ønsker, her i denne verden, den kan naturligvis udvikle sig til noget meget interessant, for livet – Det har tiden gjort for mig siden jeg flyttede til Sydhavsøerne.

Den 15 juni 1995 flyttede jeg ind i et gammel og for mig meget hyggeligt bondehus fra 1877 i Grænge, også lige ved gadekæret og byens samlingssted med bytræ og tingsted.

Jeg var opsat på, at jeg ville have oplysninger om husets tilblivelse – Det var på det tidspunkt, at Toreby Sogn Lokalhistoriske Forening og Arkiv var under etablering i områdecenter "Lolland", hvor der var tildelt nogle værelser på 1. sal.

Jeg kontaktede formanden og fik aftalt, at komme i foreningen en tirsdag aften .... Og underlig nok, så kommer jeg der nu hver tirsdag.....og blevet udfordret i hvad egnen havde af fortid og nutid, det blev ikke kedeligt, da omegnen i mellemtiden er blevet gået, cyklet (slidt op) og fotograferet på kryds og tværs, samt at der er tilgået arkivet flere (tons og) kilo, avisudklip fra Lolland Falsters Folketidende samt lokale ugeaviser. (her har skærslipperen hjulpet mig med at holde saksen skarp)

Man blev godt kendt i sognet, selv på de små veje, når man skulle ind og tage billeder af stenhøje og jættestuer, eller var på jagt, hvor de gamle roebaner, engang i tidernes morgen blevet anlagt og nedlagt, dog kan man ved Rosenlund, endnu se spor fra disse baner. Ja selv som portræt fotograf ,måtte jeg optræde, når jeg havde taget billeder af et ønskede, skete det ofte at der stod en hest og så meget interesseret ud.

Langt over 1000 billeder er det blevet til på mine udflugter/ture siden 1995, med hensyn til avisudklip er jeg ikke klar over hvor mange (tons og)kilo jeg har tilført arkivet, da jeg aldrig har prøvet at veje mængden

Bl.a. i begyndelsen besøgte jeg Danisco i Sakskøbing for oplysninger om roebaner, har fået videofilm om roebaner og roearbejde, fået samling på alt materiale vedr. Dansk Kabelskrot i Grænge, samt meget mere indenfor virket i arkivet.

Inge Møller Pedersen

Love for Grænge Bys Griseforsikringsselskab af 9 marts 1919

1. Foreningens formål er at støtte hinanden ved muligt tab af grise til opdræt.
2. Grisene synes og takseres til indkøbspris, hvis de er sunde og fri for synlige fejl, og ejeren betaler 25 øre for hver påbegyndt 10 kr., som de købte grise koster. Synet skal foretages af to af foreningens medlemmer
3. Når ekstraopkrævning finder sted, betales af det antal grise, vedkommende har, dog skal ethvert medlem betale af en hel gris om året
4. Ved sygdom tilkaldes 3 af foreningens medlemmer for at bestemme, hvad der skal foretages, om grisen slagtes eller ikke. Bestyrelsen har i sådanne tilfælde lov til at afgøre, hvad der bør gøres til foreningens bedste
5. Skulle grisen dø, får vedkommende indkøbsprisen og 1 kr. om ugen i de første 8 uger efter indmeldelsen. Efter den tid betaling efter vægt. Prisen rettes efter slagteprisen.
6. Medlem kan enhver blive, som holder gris, dog ikke større jordbrugere, som holder flere grise. Grisesøer kan ikke forsikres. Indmeldelsen kan ske på enhver tid af året mod betaling af indskud og summen, som er opkrævet i det regnskabsår. Ved køb af grise skal man lade dem indmelde inden 8 dage efter købet.
7. Regnskabsåret begynder 1 marts og udmeldelse skal ske inden 1. februar, ellers betragtes de som medlemmer og har rettigheder og pligter som sådan.
8. Bestyrelsen består af 3 medlemmer, som vælges på 1 år af gangen. Formanden vælges på generalforsamlingen. Samtidig vælges 2 revisorer, som afgår hvert andet år. Første gang ved lodtrækning. Genvalg kan finde sted.

Tove

LOKALHISTORISK FORENING & ARKIV

Åmarksvej 5 Toreby

TELEFONLISTE:

Bent	54 869194
Tove	54 852522
Willy	30 507653
Egon	54 869438
Ingolf	54 869478
Jens	54 869119
Lillian	54 828283
Lizzie	54 820939
Jesper	54 869705

HJ DATA